

for ærede Medlemmer til at understøtte denne Sag, naar vi see hen til, hvorledes det staaer sig der, hvor Pengene egentlig komme fra, nemlig Sorø Academi. Vi vide jo, at Sorø Academi disponerer over ganske umaadelige Capitaler. Vi see saaledes af Finantsloven, at Indtægterne ere opførte med To Hundrede og Nogle og Halvtredstindsthye Tusinde Rigsdaler, der altsaa repræsenterer en Capitalformue af mellem 6—7 Millioner Rd. Deraf anvendes 80,000 Rd. til de unge Mennesker, der nyde Underviisning i Sorø Skole. Saavidt jeg veed, er der Hundrede og Nogle og Tredstindsthye unge Mennesker, som sluge disse 80,000 Rd., og jeg skal tillade mig at oplyse ærede Medlemmer om, hvorledes disse Penge gaae med. Der er først ansat 20 Lærere ved Academiet, disse ere gagerede med 36,000 Rd., og Pensionerne andrage 14,000 Rd. Der gaaer til Brænde og Lys 6,000 Rd., til Inventarium og Fæstligheder, som ogsaa afholdes der, 4,000 Rd., til Reparationer og Vedligeholdelse af Bygninger 4,000 Rd. om Aaret, foruden extraordinaire Bidrag 14,000 Rd. Skatterne ere anslaaede til 1,000 Rd., Udgifterne til Haven til 2,000 Rd., og saa er der endelig en ikke saa lille Underbalance paa 8,000 Rd., der fremkommer paa Grund af Bespiisningen. Der bespiises nemlig 90 unge Mennesker paa selve Skolen, disse betale hver 135 Rd. om Aaret, men disse Penge slaae ikke til, saa at Staten velvilligt kommer dem tilhjaelp med det manglende Beløb, idet Udgiften i Virkeligheden løber op til 210 Rd. for hvert af de unge Mennesker, som forpleies paa Sorø Skole. Vi see altsaa, at det ikke er en lille Capital, der gaaer med hertil; men det er ikke saa forunderligt. Allerede til Vass bruges der nemlig 2,000 Rd. om Aaret, og af Brænde opføres der 400 Favne. Naar vi nu see, hvad der er bevilget til Folkehøjskoler — det har været 11,000 Rd. i endeel Aar — saa er dette en forsvindende Størrelse i Sammenligning med den Sum, som medgaaer til de 167 unge Menneskers Underviisning paa Sorø. For de 11,000 Rd.,

som bevilges til Folkehøjskolerne, undervises der i 39 eller 40 Højskoler, der nu bestaae, mellem 1,000 og 1,100 unge Mennesker, og det er altsaa 10 Rd., som Staten aarlig i Gjennemsnit hyer til et saadant ungt Menneske. Nu spørger jeg, om man ikke maa ansee disse Penge for godt udgivne, naar vi glæde os ved at leve i en fri Stat, og naar vi vide, at disse Skolers Opgave er at dygtiggjøre disse unge Mennesker til at træde ind som selvstændige Mænd i et frit Borgerfællesskab. — Hvad det andet Endringsforslag under Nr. 70 angaaer, der jo gaaer ud paa at forandre det nuværende Navn: „Bondehøjskoler“ til „Folkehøjskoler“, da har det for mig mindre at bethyde, og jeg skal ikke opholde mig derved; thi det, hvorpaa det kommer an, er, at Skolerne stifte det Gode, vi ønske opnaaet ved dem, ligegyldigt, hvad man kalder dem. For mig har Navnet kun Lidt at bethyde; da det omtalte Endringsforslag imidlertid er stillet, skal det være mig en Fornøjelse at stemme for det. — Der er en Ting, som jeg skal tillade mig at henlede den høitærede Cultusministers Opmærksomhed paa. Den høitærede Minister udtalte under denne Sags 1ste Behandling, saavidt jeg forstod ham, at han troede, det var rigtigt at uddele Pengene til Bondehøjskolerne, eller, som man nu puffer dem kaldte, Folkehøjskolerne, i Forhold til det Tilskud, som vedkommende Skolefond hyer til disse Skoler. Jeg troer, at jeg tør udtale som givet, at den Skole, hvor der vises den største Interesse fra den private Side, ogsaa er den, der har et billigt Krav paa — forudsat naturligtvis, at dens Gjerning svarer til dens Hensigt, — at faae den større Understøttelse. Jeg anseer det derfor ikke for rigtigt at gaae ud fra, hvad Skolefonden hyer. Der er navnlig fra det ærede Medlem, som havde Ordet før mig, udtalt det Urigtige i at fordrø Examens Afholdelse ved saadanne Skoler. Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem deri; men der er mange, eller idetmindste flere af disse Højskoler, der, mig bekjendt, netop ikke have ansøgt Skolefonden om Understøttelse, ene